

بررسی دانش، نگرش و عملکرد اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران در به کارگیری کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران

سلیمه گوهری نژاد^۱

دکتر سید بهنام‌الدین جامعی^۲

زهرا فرجی^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۰/۰۵/۱۶ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۱/۰۱/۱۸

چکیده

هدف: هدف از مطالعه‌ی حاضر تعیین میزان دانش، نگرش و عملکرد اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران در خصوص به‌کارگیری منابع و پایگاه‌های اطلاعاتی کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران می‌باشد.

روش پژوهش: مطالعه حاضر توصیفی و از نوع مقطعی است که در سال ۱۳۸۹ انجام شده است. جامعه‌ی پژوهش شامل کلیه اعضای هیأت علمی دانشکده‌های دانشگاه علوم پزشکی ایران (۷۰۰ نفر) بوده، و حجم نمونه به روش تصادفی ساده، با استفاده از جدول مورگان ۱۵۲ نفر انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ی محقق ساخته‌ای بود که دانش، نگرش و عملکرد اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران در به‌کارگیری منابع کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران را مورد بررسی قرار داد. در نهایت داده‌ها پس از جمع‌آوری با استفاده از نرم افزار SPSS 17 مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج به دست آمده در مورد دانش اعضای هیأت علمی در استفاده از منابع کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران ۴۲.۸٪ درصد بود. نگرش اعضای هیأت علمی در استفاده از منابع کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی در ارتقای فعالیت‌های دانشگاهی مثبت ارزیابی شد. عملکرد اعضای هیأت علمی در استفاده از منابع کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی در بعد هدف و انگیزه، انتشار مقالات علمی و در بعد میزان استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی، استفاده از پایگاه Science Direct بیش از سایر پایگاه‌ها بود.

نتیجه‌گیری: با توجه به نگرش مثبت نتایج اعضای هیأت علمی نسبت به استفاده از منابع کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران پیش‌نهاد می‌شود تدابیری برای ارتقای دانش و عملکرد کاربران در استفاده بهینه از منابع و رهایی از موانع موجود لحاظ گردد.

واژه‌های کلیدی: دانش، نگرش، عملکرد، اعضای هیأت علمی، کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران.

^۱ دانشجوی دکترای تخصصی مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران

^۲ عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران، رئیس کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه علوم پزشکی ایران

^۳ کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه علوم پزشکی ایران. نویسنده

مقدمه

در سال‌های اخیر با رشد تصاعدی اینترنت، فرصتی کم نظیر برای پژوهشگران به منظور جمع‌آوری سریع و گسترده اطلاعات در زمینه‌های گوناگون فراهم آمده است. هم‌اکنون این وسیله‌ی ارتباطی، به خاطر افزایش استفاده و دسترسی تعداد زیادی از کاربران بالقوه در امر پژوهش امکانات و تسهیلات خاصی برای محققان فراهم کرده است. (Sinha, Manoj Kuma, 2008)

شبکه‌ی اینترنت را می‌توان یکی از مهم‌ترین منابع و ابزار برای انجام فعالیت‌های پژوهشی و علمی به‌شمار آورد، در واقع در شرایط کنونی، پژوهشگران هر حوزه می‌بایست به‌خوبی از شبکه‌ی اینترنت در حوزه تخصصی خود، از دامنه و کاربرد آن آگاهی داشته باشند. عدم آشنایی و استفاده از شبکه‌ی اینترنت به معنای نادیده گرفتن پیشینه‌ی پژوهشی و احتمالاً دوباره کاری در فرایند پژوهش است. اهمیت این موضوع به اندازه‌ی است که برخی پایگاه‌های اطلاعاتی کاربردی و مهم نظیر مدلاین، چکیده پایان‌نامه‌های دانشگاهی، پروانه‌ی ثبت اختراع آمریکا و اروپا، پایگاه اطلاعاتی اریک و غیره هم‌اکنون از طریق شبکه جهانی وب قابل دسترس می‌باشند. به نظر می‌رسد هدف اصلی دسترسی رایگان چنین پایگاه‌های اطلاعاتی از سوی تولیدکنندگان آن، کمک به ارتقای سطح تحقیقات و نیز جلوگیری از دوباره کاری در فرایند فعالیت‌های علمی و پژوهشی در سراسر جهان باشد (Kannappanavar, Rajanikanta, 2008).

هم‌چنین تحولات بزرگی در هزاره‌ی سوم در دستیابی به دانش و اطلاعات فراهم آمده است، سهولت ارتباط، دسترسی گسترده و نسبتاً ارزان و همگانی شدن استفاده از اطلاعات، منجر به تغییرات اساسی در اندیشه‌ها و عملکردها شده است. این تحولات، تأثیر عمیقی در آموزش عالی بر دانشگاه‌ها، مؤسسه‌ها و مراکز علمی و فرهنگی و بر تمامی اجزای آن، چون اعضای هیأت علمی، پژوهشگران، دانشجویان و نیز روش‌های یادگیری، آموزش، پژوهش، کتابخانه‌ها و منابع اطلاعاتی گذاشته است. تکنولوژی، ارتباطات را ساده‌تر و گسترده‌تر ساخته است. اینترنت به منزله‌ی یکی از بزرگ‌ترین شبکه‌ها، ارتباط بین دانشمندان و محققین را بدون توجه به بعد زمان و مکان فراهم کرده است (Gralla, 1996).

کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران، امکان دسترسی به آخرین منابع اطلاعاتی پزشکی موجود در دنیا را در هر مکان و هر زمان برای استادان، محققان و دانشجویان پزشکی به صورت یکسان در تمامی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی پزشکی کشور فراهم می‌نماید (Nadi Ravandi, 2009)

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان یکی از قطب‌های اصلی آموزش و تحقیق در کشور با بیش از ۴۷ دانشگاه و مرکز تحقیقاتی مستقل، همواره نقشی تعیین‌کننده در پیشرفت‌های علمی ایران و تربیت نیروی بهداشتی درمانی داشته است. از جمله اقدامات این وزارتخانه خریداری پایگاه کتابخانه دیجیتال پزشکی، که شامل پایگاه‌های اطلاعاتی متعدد، جهت استفاده دانشجویان و اعضای هیأت علمی می‌باشد.

اهداف اطلاع‌یابی پزشکان بیشتر، انجام کارهای تحقیقاتی، روزآمد کردن اطلاعات، حفظ جایگاه علمی خود و حل مسائل درمانی است. از آن جایی که محققان مراکز تحقیقاتی علوم پزشکی در راستای تحقیقات خود در پی یافتن راه حل‌های جدید برای رفع مسائل بهداشتی درمانی کشور هستند و یکی از تولیدکنندگان اصلی اطلاعات علوم پزشکی در کشور محسوب می‌شوند. لازم است از آخرین و تازه‌ترین اطلاعات در زمینه پزشکی و علوم وابسته مطلع شوند (Ghasemi, 2004).

با توجه به قابلیت‌های خاص پایگاه‌های اطلاعاتی در زمینه اطلاع‌رسانی روزآمد و مفید، بررسی استفاده و نوع نگرش اعضای هیأت علمی در مورد این محفل‌های اطلاعاتی الکترونیکی مورد توجه است. در تحقیق حاضر آگاهی، نگرش و عملکرد اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران درباره‌ی نقش، اهمیت و تأثیر پایگاه‌های اطلاعاتی کتابخانه دیجیتال پزشکی بر فعالیت‌های علمی و پژوهشی آنها مورد بررسی قرار گرفته است، تا با استفاده از نتایج آن، برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری مناسب جهت اطلاع‌رسانی و استفاده کارآمدتر از پایگاه‌های اطلاعاتی کتابخانه دیجیتال پزشکی اتخاذ گردد.

با توجه به راه اندازی کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده، و همچنین برگزاری کارگاه‌های آموزشی جهت دسترسی به منابع الکترونیکی این کتابخانه، این سؤال اساسی مطرح می‌شود که دانش، نگرش و عملکرد اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران در مورد کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران تا چه حد است؟

در همین راستا، در تحقیق آتیلگان و بایرام (Atilgan, Bayram, 2006)، اکثر اعضای هیأت علمی از منابع اطلاعاتی موجود در دانشگاه آنکارا مطلع بوده و اقدام به استفاده از این نوع منابع می‌نمودند. یافته‌ها نشان داد که پر استفاده‌ترین پایگاه‌های اطلاعاتی به ترتیب شامل Science Direct، Ebsco و ISI بودند. همچنین مهمترین هدف استادان از استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی انتشار آثار علمی بوده است، و مهمترین دلایل عدم استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی عبارتند از عدم آگاهی از نحوه استفاده و رفع نیازهای اطلاعاتی خود از طریق سایر منابع می‌باشد (Atilgan, Bayram, 2006).

عراقی و همکاران (Iraqi, et.al., 2012)، ترافیک و سرعت کم شبکه اینترنت را جزء مهمترین مشکلات دستیابی به منابع اطلاعاتی عنوان کردند، و به روز بودن منابع اطلاعاتی را مهمترین دلیل استفاده و رضایت از منابع بیان کردند.

ساکشی و آپال (Sakhi, Uppal, Joginder, 2011) نیز نشان دادند که تنها ۴٪ از شرکت کنندگان در پژوهش از نحوه به کارگیری منابع کتابخانه دیجیتال پزشکی آگاهی نداشتند.

سلمانی ندوشن (Salmani Nodoushan, 2008) در پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود به ارزیابی پایگاه‌های اطلاعاتی مورد استفاده اعضای هیأت علمی پرداخت و پر کاربردترین پایگاه اطلاعاتی را Science Direct عنوان کرد.

نظر به اینکه در دانشگاه علوم پزشکی ایران هیچ مطالعه‌ای در خصوص میزان دانش، نگرش و عملکرد اعضای هیأت علمی در به کارگیری منابع کتابخانه دیجیتال پزشکی ایران صورت نگرفته، نتایج این پژوهش می‌تواند به برنامه‌ریزان در جهت بهبود خدمات کتابخانه‌ای کمک شایانی نماید.

روش پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی است که به صورت مقطعی و در نیمه‌ی دوم سال ۱۳۸۹ در دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام شده است. جامعه‌ی پژوهش شامل کلیه اعضای هیأت علمی دانشگاه (۷۰۰ نفر) بودند که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده ۱۵۲ نفر به عنوان نمونه‌ی پژوهش انتخاب شدند.

ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه‌ای محقق ساخته مشتمل بر سه بخش سؤالات سنجش دانش (۷ سؤال)، سؤالات سنجش نگرش (۷ سؤال) و سؤالات سنجش عملکرد در دو بعد هدف و انگیزه (۸ سؤال) و در بعد دیگر عملکرد میزان استفاده از پایگاه‌ها مبنای سنجش آن بود.

در قسمت آگاهی به هر پاسخ صحیح یک نمره و برای پاسخ‌های اشتباه نمره‌ای در نظر گرفته نشد. در قسمت نگرش؛ دیدگاه اعضای هیأت علمی در خصوص پایگاه‌های اطلاعاتی با استفاده از طیف لیکرت از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم پرسیده

پزشکی ایران

شد. و در قسمت عملکرد؛ میزان استفاده از پایگاه‌های موجود به منظور انتشار مقالات، آموزش‌های بالینی، به روز نمودن دانش تخصصی و همچنین بیشترین و کمترین پایگاه مورد استفاده سنجیده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS 17 استفاده و نتایج به صورت جداول و نمودار نمایش داده شده است.

برای تعیین روایی پرسشنامه از روایی صوری و پایایی آن با اجرای طرح پایلوت و محاسبه آلفای کرونباخ تأیید شد ($\alpha = 0.82$). پس از این، پرسشنامه‌ها در سطح وسیع میان افراد پژوهش توزیع شدند.

یافته‌های پژوهش

برای تعیین دانش اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران در مورد کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران، هفت سؤال در مورد پایگاه‌های اطلاعاتی موجود در کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران مورد پرسش قرار گرفت. میانگین پاسخگویی اعضای هیأت علمی به سؤالات دانش ۴۲.۸٪ می‌باشد که این مقدار بیانگر سطح دانش متوسط اعضای هیأت علمی دانشگاه در خصوص پایگاه‌های اطلاعات کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران است. (جدول ۱)

جدول ۱: میانگین سؤالات دانش اعضای هیأت علمی در خصوص به کارگیری کتابخانه دیجیتال پزشکی ایران

ردیف	سؤالات مربوط به دانش	میانگین
۱	گزارش استناد مجلات در چه می باشد؟	۲۳٪
۲	پایگاه مورد استفاده مدیریت منابع کدام پایگاه است؟	۶۱٪
۳	پایگاه اطلاعاتی پزشکی مبتنی بر شواهد چه پایگاهی است؟	۳۳٪
۴	متن کامل پایان نامه‌ها در کدام پایگاه وجود دارد؟	۴۸٪
۵	پروتکل‌های پزشکی از طریق کدام پایگاه قابل دستیابی است؟	۱۲٪
۶	دسترسی به اطلاعات دارویی و فارمکولوژیک از طریق کدام پایگاه امکانپذیر است؟	۵۱٪
۷	با کدام پایگاه می‌توان به مطالعات مرور نظام‌مند (systematic review) دسترسی پیدا کرد؟	۷۲٪
۸	میانگین کل	۴۲.۸٪

از بین سؤالات دانش، سؤال هفتم یعنی، پایگاه مربوط به مطالعات نظام‌مند (Cochrane) بیشترین پاسخ درست را به خود اختصاص داد. بعد از آن سؤال دوم یعنی آگاهی در خصوص پایگاه مدیریت منابع (EndNote) با ۶۱٪ بود. کمترین دانش هم در مورد پایگاه مربوط به پروتکل‌های پزشکی (Springer) با میانگین ۱۲٪ بود.

برای تعیین نگرش اعضای هیأت علمی در مورد به کارگیری کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران، نتایج بیانگر نگرش مثبت اعضای هیأت علمی در استفاده از آن بود (جدول ۲).

جدول ۲: توزیع فراوانی نگرش اعضای هیأت علمی در خصوص به کارگیری منابع کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران

ردیف	سؤالات مربوط به نگرش	فراوانی (کاملاً موافق)
۱	از وجود کتابخانه دیجیتال پزشکی رضایت دارم.	۹۱
۲	کتابخانه دیجیتال پزشکی منجر به سهولت و تسریع در امر پژوهش گردیده است.	۷۴
۳	کتابخانه دیجیتال پزشکی در توانمندی و رشد و بالندگی اعضای هیأت علمی مؤثر بوده است.	۸۲
۴	کتابخانه دیجیتال پزشکی منجر به یادگیری روش‌های نوین علمی و بالینی گردیده است.	۶۰
۵	کتابخانه دیجیتال پزشکی منجر به کاهش زمان در جست‌وجوی منابع گردیده است.	۷۱
۶	کتابخانه دیجیتال پزشکی منجر به افزایش انگیزه پژوهش گردیده است.	۸۱
۷	پایگاه‌های آن منطبق با علاقه و حیطه علمی شما می‌باشد.	۷۳
۸	درصد فراوانی کل	۷۶.۳

۷۶.۳ درصد از اعضای هیأت علمی نگرش مثبتی نسبت به کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران داشتند و وجود پایگاه‌های اطلاعاتی را فرصتی برای ارتقای فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی خود عنوان کردند. از بین سؤالات مطرح در بُعد نگرش، رضایت از وجود کتابخانه و تأثیر آن در توانمند سازی و رشد و بالندگی اعضای هیأت علمی بیشترین فراوانی را به خود اختصاص دادند.

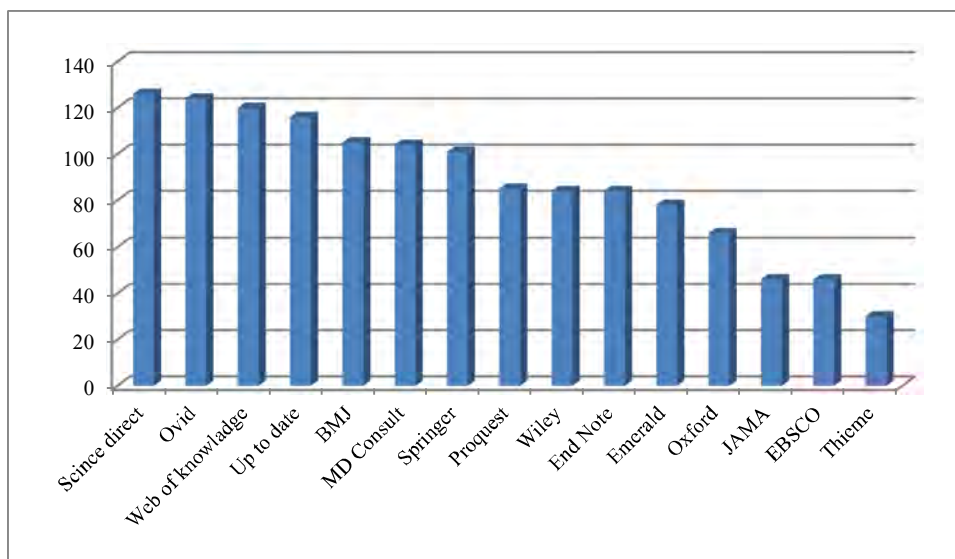
برای تعیین عملکرد اعضای هیأت علمی سؤالات در دو بخش هدف و انگیزه بهره‌گیری از کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران و میزان استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی بود که انگیزه انتشار مقاله و کتاب، انجام فعالیت‌های پژوهشی و مشاوره پایان‌نامه‌های دانشجویی بیشترین دلیل استفاده از کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران را به خود اختصاص داد. (جدول ۳)

جدول ۳: میانگین سؤالات عملکرد اعضای هیأت علمی در استفاده از منابع کتابخانه دیجیتال پزشکی ایران در بعد هدف و انگیزه

ردیف	سؤالات عملکرد در بعد هدف و انگیزه	میانگین (کاملاً موافق)
۱	استفاده از کتابخانه دیجیتال پزشکی به منظور فرایند یاددهی - یادگیری	٪۵۶
۲	استفاده از کتابخانه دیجیتال پزشکی به منظور انجام فعالیت‌های پژوهشی	٪۷۷
۳	استفاده از کتابخانه دیجیتال پزشکی به منظور انتشار مقاله و کتاب	٪۸۱
۴	استفاده از کتابخانه دیجیتال پزشکی به منظور راهنمایی و مشاوره پایان‌نامه‌های دانشجویی	٪۶۴
۵	استفاده از کتابخانه دیجیتال پزشکی به منظور روزآمد نمودن اطلاعات تخصصی	٪۴۶
۶	استفاده از کتابخانه دیجیتال پزشکی به منظور ارتباط تئوری با عمل	٪۱۲
۷	استفاده از کتابخانه دیجیتال پزشکی به منظور آموزش بالینی	٪۳۴
۸	استفاده از کتابخانه دیجیتال پزشکی به منظور آموزش به بیمار	٪۲۷

بخش دوم سؤالات عملکرد، مربوط به میزان استفاده از پایگاه‌های کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران بود. (نمودار ۱)

پزشکی ایران

نمودار شماره ۱: فراوانی میزان استفاده از پایگاه‌های کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران

پایگاه‌های اطلاعاتی Science Direct، Ovid و Web of knowledge بیشترین میزان استفاده و پایگاه‌های Thieme و JAMA کمترین میزان استفاده را داشته‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری:

با افزایش رشد منابع الکترونیکی و پایگاه‌های اطلاعاتی مسئولیت کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی در انتخاب این فناوری بسیار مهم و کلیدی است. به طوری که کتابخانه‌ها به نحو اجتناب ناپذیری روش‌های ذخیره و بازیابی و انتقال اطلاعات را به-عهده دارند که بدین منظور باید به ارتقای سطح دانش، نگرش و عملکرد کاربران خود کمک کنند. بنابراین، پژوهش حاضر با هدف بررسی دانش، نگرش و عملکرد اعضای هیأت علمی در خصوص به کارگیری منابع کتابخانه ملی پزشکی ایران در سال ۱۳۸۹ انجام شده است.

افراد شرکت کننده در این پژوهش با میانگین ۴۷.۲٪ از دانش متوسطی در خصوص به کارگیری پایگاه‌های اطلاعاتی برخوردار بودند که نیاز به آموزش و اطلاع‌رسانی به کاربران را نشان می‌دهد به طوری که نتایج این مطالعه حاکی از آن بوده است که اعضای هیأت علمی مایل به یادگیری و استفاده مؤثر از منابع و پایگاه‌های اطلاعاتی می‌باشند، و متقاضی برگزاری کارگاه‌های آموزشی بوده، و بعضاً متذکر شده‌اند که آموزش در چنین کارگاه‌هایی باید به صورت اجباری برای اعضای هیأت علمی در آید. در همین راستا اتاکان (Atakan and et al, 2008) در پژوهش خود به ارتباط بین سطح دانش و میزان به کارگیری منابع اشاره کرده است.

آتیلگان و بایرام (Atilgan, Bayram, 2006) نیز در پژوهش خود اذعان کردند که اکثر اعضای هیأت علمی از منابع اطلاعاتی موجود در دانشگاه آنکارا آگاهی داشته‌اند و اقدام به استفاده از آنها نموده‌اند.

بخش دوم این پژوهش که مربوط به نگرش بود با درصد ۷۶.۳٪ بیانگر نگرش مثبت اعضای هیأت علمی در به کارگیری منابع کتابخانه دیجیتال پزشکی ایران است که با نتایج پژوهش بهاتی (Bhatti, 2010) همخوانی کامل دارد که پیشنهاد می‌دهد برای استفاده بهتر از حجم وسیع اطلاعات پزشکی موجود در شبکه جهانی اینترنت و به خصوص پایگاه‌های اطلاعاتی، نیاز به آموزش‌های مدون و مداوم ضروریست.

در بعد هدف و انگیزه‌ی استفاده از منابع کتابخانه دیجیتال پزشکی ایران، بیشترین میزان مربوط به انگیزه انتشار مقاله بود که آپال (Sakhi, Uppal, Joginder, 2011) نیز در پژوهش خود نشان داد که یکی از دلایل اصلی استفاده پایگاه‌های اطلاعاتی نگارش مقالات علمی و تدوین برنامه‌های آموزشی است.

در خصوص میزان به کارگیری پایگاه‌ها نتایج مطالعه نشان داد که Science Direct، Ovid و Web of Knowledge پر کاربردترین پایگاه‌های مورد استفاده بودند. در پژوهش آتاکان (Atakan and et al, 2008) نیز پایگاه‌های Science Direct و EBSCO بیشترین پایگاه‌های مورد جست‌وجوی کاربران بوده است که دلیل آن را سرعت خوب این پایگاه‌ها در جست‌وجو و بازیابی اطلاعات و یافتن موضوعات تمام متن عنوان کردند.

عراقی و همکاران (Iraqi, Beghdili, Safarali Najjar, 2012) در پژوهش خود در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور منابع اطلاعاتی که بیشترین تأثیر را در رفع نیازهای اطلاعاتی اعضای هیأت علمی دارند، به ترتیب پایگاه‌های ELSEVIER، OVID، SCOPUS، SPRINGER، PROQUEST را عنوان کردند که در این میان بیشترین میزان آشنایی با پایگاه ELSEVIER بیان شد. دلیل استفاده زیاد از این پایگاه را به روز بودن اطلاعات بیان نمودند. از طرفی ترافیک و سرعت کم شبکه را جزء مشکلات اصلی دستیابی به منابع می‌دانستند.

سلمانی ندوشن (Salmani Nodoushan, 2008) نیز نشان داد که پایگاه اطلاعاتی Science Direct بیشتر از سایر پایگاه‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد و کمترین میزان استفاده نیز مربوط به پایگاه Wiley است که با نتایج پژوهش حاضر همخوانی دارد.

به منظور استفاده بهینه از منابع کتابخانه ملی دیجیتال پزشکی ایران لازم است تدابیری برای ارتقای دانش و عملکرد اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها اتخاذ گردد. پیشنهاد می‌شود کارشناسان کتابداری و اطلاع‌رسانی با توجه به تخصص و مهارت‌هایی که در زمینه جست‌وجوی اطلاعات دارند مسئولیت آموزش، و چگونگی استفاده از کتابخانه دیجیتال را بر عهده گیرند. نسبت به تشکیل کلاس‌ها یا کارگاه‌های مرتبط با کتابخانه دیجیتال برنامه‌ریزی شود. هم‌چنین گنجاندن واحد درسی آشنایی با بانک‌های اطلاعاتی می‌تواند اعضای هیأت علمی و دانشجویان را هر چه بیشتر با پایگاه‌های اطلاعاتی مورد نیازشان آشنا کند، و باعث آگاهی آنها در مورد پایگاه‌های تخصصی گردد.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران بر خود لازم می‌دانند از معاونت پژوهشی، مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی و کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه علوم پزشکی ایران که بستر انجام این پژوهش را مهیا نمودند، قدردانی نمایند.

منابع

- Atilgan D, Bayram, Ö. (2006). An evaluation of faculty use of the digital library at Ankara University, turkey. *Journal Academic Library*, 32 (1), 86-93
- Bhatti R. (2010). Internet Use among Faculty Members in the hanging Higher Education Environment at the Islamia University of Bahawalpur, Pakistan. *Library Philosophy and practice* ,6(3), 383
- Sinha, M. K.(2008). Information Communication Technology (ICT) and Internet .Awareness amongst the participants of workshop on Research Methodologies in Basic Sciences .*Kelpro Bulletin*, 12(2), 30- 48
- CemalAtakan, D.A.; ÖzlemBayram, S.A. (2008) .An evaluation of the second survey on electronic databases usage at Ankara University Digital Library. *Electronic Library*, 26 (2), 249 –259
- Ghasemi, M. (2004). Information seeking behavior of Masjedsoleiman's doctors. *Faslname ketab*,54, 11-22 [In Persian]
- Gralla, P. (1996). *How the Internet Works*. California: Ziff- Davis., 139-142.
- Iraqi F., Beghdili Z.; Safarali Najjar B. (2012). Evaluation of the National Digital Library of Medicine by faculty members of Ahvaz University. *Jundishapur Journal of Medicine*, 11(5), 540-528 [In Persian]
- Kannappanavar, B. U. & Rajanikanta, S. T. (2008). Effectiveness of e-learning materials in Medical College Libraries in Karnataka. *Journal of Information Management*, 45(4), 437-54
- Nadi Ravandi, S.(2009). *A study of metadata elements used in digital libraries in Iran in comparison with the Dublin Core metadata elements*. MS Thesis. Management and Medical Information Sciences, Iran University of Medical Sciences, Tehran. [In Persian]
- Sakshi, Neeraj Uppal and Joginder S. (2011). Awareness and use of national knowledge resource consortium of NISCAIR: a case study, *International journal of Digital Library Services (IJODLS)*, 1(2), 106-112
- Salmani Nodoushan I. (2008). *Assessment of factors affecting the utility and use of online databases by faculty, Tabriz University of Medical Sciences*. MS Thesis, Library and information science, School of Allied Health. [In Persian]